

**Türkmenistanyň Merkezi bankynyň
Müdiriýetiniň Başlygynyň
2016-njy ýylyň 14-nji iýunyndaky
192-iş belgili buýrugy bilen tassyklandy**

**Türkmenistanyň Adalat ministrligi
tarapyndan 2016-njy ýylyň 5-nji iýulynda 1000 san
bilen bellige alyndy**

“Türkmenistanyň raýatlaryna Aşgabat şäherinde täze gurlan jaýlardan öýleri satyn almaga gozgalmaýan emläk üçin karz bermegiň Tertibini tassyklamak barada” Türkmenistanyň Merkezi bankynyň Müdiriýetiniň Başlygynyň 2014-nji ýylyň 25-nji aprelinde çykaran 156-iş buýrugyna üýtgetmeler we goşmaçalar girizmek barada

1. Türkmenistanyň Merkezi bankynyň Müdiriýetiniň Başlygynyň 2014-nji ýylyň 25-nji aprelinde çykaran 156-iş buýrugy bilen tassyklanan we Türkmenistanyň Adalat ministrligi tarapyndan 2014-nji ýylyň 8-nji maýynda 761 san bilen bellige alnan, Türkmenistanyň raýatlaryna Aşgabat şäherinde täze gurlan jaýlardan öýleri satyn almaga gozgalmaýan emläk üçin karz bermegiň Tertibine şu aşakdaky üýtgetmeleri we goşmaçalary girizmeli:

11-nji bölümüniň birinji bendinde “Maglumatnamasyny” diýen sözden soň “(1-nji goşundy)” diýen sözleri goşmaly;

VI bapdan soň şu mazmunly VII baby goşmaly:

“VII. Gozgalmaýan emläk üçin karz boýunça berginiň başga birine geçirilmegi

29. Gozgalmaýan emläk üçin karz boýunça bergi bilen bir wagtda girew emlägine bolan eýeçilik hukugynyň geçirilmegi, ilkibaşdaky Karz alyjynyň we üçünji şahsyň (geljekde täze Karz alyjynyň) özaralarynda ylalaşmalary bilen Bankyň adyna ýazylan arzalarynyň esasynda hem-de Bankyň razylygy bilen şu Tertibiň we Türkmenistanyň kanunçylygynyň kadalaryna laýyklykda amala aşyrylýar.

30. Gozgalmaýan emläk üçin karz boýunça berginiň başga birine geçirilmeginiň tertibi, tapgyry we üçünji şahsyň (geljekde täze Karz alyjynyň) tölege ukyplylygyny kesgitleýän koeffisientler şu Tertibiň I, II we III baplaryna laýyklykda amala aşyrylýar.

31. Türkmenistanyň kadalaşdyryjy hukuk namalaryna laýyklykda Bank, ilkibaşdaky Karz alyjy we üçünji şahs (geljekde täze Karz alyjy) bilen bilelikde gozgalmaýan emläk üçin karz boýunça bergini we şonuň bilen birlikde girew emlägine bolan eýeçilik hukugy üçünji şahsa (geljekde täze Karz alyja) geçirmek barada üç taraplaýyn Karz we girew şertnamalary boýunça bergini we şol emläk babatynda eýeçilik hukugyny başga birine geçmek baradaky şertnamany (2-nji goşundy) baglaşýar we üçünji şahs (geljekde täze Karz alyjy) ilkibaşdaky Karz alyjynyň ornuny tutýar. Şu şertnamanyň maksatlarynda «Bank» «Kreditor» diýip, «Ilkibaşdaky karz alyjy» «Ilkibaşdaky bergidar» diýip, «Täze karz alyjy» bolsa «Bergidar» diýip atlandyrylýarlar. Şertnama degişli Döwlet notarial edarasy tarapyndan tassyklanýlar.

32. Gozgalmaýan emläk üçin karz boýunça bergi bilen bilelikde Öýi kabul eden üçünji şahs (geljekde täze Karz alyjy), Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda Öýi hususy eýeçiligine we şeýle-de girewe resmileşdirmäge, şeýle hem bellenen tertipde ygtyýarly döwlet edaralarynda bellige aldyrmaga hem-de onuň bilen bagly ähli çykdajylary tölemäge borçlanýar.

33. Girew şertnamasy degişli döwlet notarial edarasynda tassyklananda, şol Döwlet notarial edarasy tarapyndan girew emlägine bolan eýeçilik hukugynyň aýrybaşgalanmagyna bellenen tertipde gadaganlyk girizilyär.

«VII» baby «VIII» bap diýip hasap etmeli;

29-njy bölümü 34-nji bölüm diýip hasap etmeli;

şol tertibiň goşundysynda «goşundy» diýen sözi «1-nji goşundy» diýen sözler bilen çalşyrmaly.

2. Şu buýrugyň ýerine ýetirilişine gözegçiligi Türkmenistanyň Merkezi bankynyň Müdirýetiniň başlygynyň orunbasarlarynyň, Hukuk gullugynyň, Karz amallary we Bank gözegçiligi müdirlikleriniň başlyklarynyň üstüne ýüklemeli.

Türkmenistanyň raýatlaryna Aşgabat şäherinde täze gurlan jaýlardan öýleri satyn almaga gozgalmaýan emläk üçin karz bermegiň Tertibine 2-nji goşundy

Karz we girew şertnamalary boýunça bergini we şol emläk babatynda eýeçilik hukugyny başga birine geçmek baradaky şertnama

_____ 20 ____ ý. _____ belgili Aşgabat ş

Mundan beýläk “Kreditor” diýlip atlandyrylýan _____
_____,
(bankyň ady)

(kabul edilen senesi)

Tertipnamasy esasynda hereket edýän Müdiriýetiň başlygy
_____ bir tarapdan, mundan beýläk “Ilkibaşky bergidar” diýlip
atlandyrylýan I-_____, _____ ýylda _____ tarapyndan berlen
pasportyň eýesi, _____
_____ duran
_____ ikinji tarapdan we mundan beýläk “Bergidar” diýlip atlandyrylýan
I-_____, _____ ýylda _____ tarapyndan berlen pasportyň
eýesi, _____
_____ duran
_____ üçünji tarapdan, bilelikde mundan beýläk “Taraplar” diýlip
atlandyrylýan aşakdakylar barada şu şertnamany baglaşdylar:

1. ŞERTNAMANYŇ MAZMUNY

1.1. “Taraplar”, ýagny “Ilkibaşky bergidar” Şertnamanyň 1.2. maddasynda bellenen gozgalmaýan emläk babatynda “Kreditoryň” öňündäki öz hukuklaryny we borçlaryny geçirmekligi, “Bergidar” bolsa “_____” 20 ____ ýyldaky _____ belgili Karz şertnamasy (mundan beýläk – Karz şertnamasy) we “_____” 20 ____ ýyldaky _____ belgili Girew şertnamasy (mundan beýläk – Girew şertnamasy) boýunça “Kreditoryň” öňünde ýerine ýetirilmedik borçnamany şu Şertnamanyň güýje giren pursatyndan başlap, doly möçberde öz üstüne almaklyk boýunça ylalaşyga geldiler.

1.2. Karz we Girew şertnamalar boýunça hukuklaryny we borçlaryny “Ilkibaşky bergidar” “Bergidara” geçirmek bilen bir hatarda, Aşgabat ş., _____ köç., _____ -nj_ jaýynyň, _____ -nj_ öý- (mundan beýläk – Gozgalmaýan emläk) salgy boýunça ýerleşen gozgalmaýan emlägine eýeçilik hukugyny kabul edýär. Agzalan salgyda ýerleşýän gozgalmaýan emläk Girew şertnamasyna laýyklykda Karz şertnamasy boýunça borçlaryň üpjünçiligi bolup durýar.

(Şu ýerde “Ilkibaşky bergidar” tarapyndan näçe töleg tölenendigi, näçe töleg galandygy, emlägiň bahasy barada

doly maglumat bolmaly)

1.3. “Bergidar” Gozgalmaýan emlägi almak bilen bir hatarda, Girew şertnamasyndan gelip çykýan hukuklary we borçnamalary öz üstüne doly alýar.

1.4. “Bergidar” bergini “Ilkibaşky bergidaryň” ornuny tutar ýaly özüne kabul edýär.

“Ilkibaşky bergidar” girew bilen üpjün edilen borçnamadan gelip çykýan bergini “Bergidara” geçirende, “Bergidar” bilen girew şertnamasy baglaşylmaga degişlidir.

2. TARAPLARYŇ HUKUKLARY WE BORÇLARY

2.1. “Ilkibaşky bergidar” kabul etmek we tabşyrmak hakynda Ykrar haty boýunça “Bergidara” Karz we Girew şertnamalarynyň Şertnamanyň aýrylmaz bölegi bolan resminamalaryň asyl nusgalaryny, şeýle hem şol şertnamadan gelip çykýan hukuklar we borçlar bilen Gozgalmaýan emlägi bermäge borçlanýar.

2.2. Karz we Girew şertnamalary boýunça bergini we gozgalmaýan emläge bolan hukugyny gozgalmaýan emlägi edinişine geçirmek baradaky şu Şertnamanyň maksatlary üçin “Taraflar” şu Şertnama boýunça hukuklaryň we borçlaryň ýerine ýetirilmegi üçin ähmiýeti bolan Gozgalmaýan emlägi bilen üpjün edilýän karz boýunça öz borçlarynyň ýerine ýetirilmegini ýa-da ýerine ýetirilmegini, talaba laýyk ýerine ýetirilmegini tassyklaýan beýleki maglumatlary habar bermäge borçlanýarlar.

2.3. Berginiň başga birine geçmegi bilen baglaşylan şu Şertnamadan gelip çykýan ähli çykdaýylar “Bergidaryň” hasabyna amala aşyrylýar.

2.4. “Bergidar” Şertnama boýunça mundan beýläk borçlary ýerine ýetirmeklige we tölegleri öz wagtynda we zygiderlilikde tölemeklige borçlanýar.

2.5. Gozgalmaýan emläk üçin karz boýunça bergi bilen bilelikde Gozgalmaýan emlägi kabul eden “Bergidar”, Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda Gozgalmaýan emlägi hususy eýeçiligine we şeýle-de girewe resmileşdirmäge, şeýle hem bellenen tertipde ygtyýarly döwlet edaralarynda bellige aldyrmaga hem-de onuň bilen bagly ähli çykdaýylary tölemäge borçlanýar.

2.6. “Ilkibaşky bergidaryň” we “Bergidaryň” arasyndaky şu Şertnama boýunça ýerine ýetirilýän hukuklaryň (talaplaryň) we borçlaryň geçirilmegi üçin özara hasaplaşyklar, “Kreditor” gatnaşmazdan özara we aýratyn düzgünleşdirilmäge degişlidir.

2.7. “Ilkibaşky bergidaryň” we “Bergidaryň” arasyndaky hasaplaşyk babatda ýüze çykan düşünişmezlikleri, “Ilkibaşky bergidar” we “Bergidar” Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda, “Kreditory” gatnaşdyrmazdan, özara düzgünleşdirilmeklige borçlanýarlar we bir-biriniň önünde Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda jogapkärçilik çekýärler.

3. TARAPLARYŇ JOGAPKÄRÇILIGI

3.1. “Ilkibaşky bergidar” özüniň beren hukuklarynyň hakyky dældigi üçin “Bergidaryň” önünde jogapkärçilik çekýär, ýöne “Kreditoryň” önünde Şertnamalaryň “Bergidar” tarapyndan ýerine ýetirilmegini üçin jogapkärçilik çekmeýär.

3.2. Şu Şertnama güýje giren pursatyndan başlap, “Ilkibaşky bergidar” Karz şertnamasy we Girew şertnamasy boýunça “Kreditoryň” önünde “Bergidaryň” öz borçlaryny ýerine ýetirmezligi üçin jogap bermeýär.

3.3. Şu Şertnama boýunça öz borçlaryny ýerine ýetirmedik ýa-da talaba laýyk ýerine ýetirmedik “Taraflar”, şular ýaly ýerine ýetirmezligi üçin beýleki “Taraflara” ýetirilen zyýanyň öwezini dolmalydyr. Eger-de,

Şertnamany bozan “Tarap” onuň netijesinde girdeji alan bolsa, hukuklary bozulan Tarap beýleki ýitgileri bilen birlikde beýleki “Tarapyň” alan girdejisinden az bolmadyk möçberde öwezini doluş tölegini talap etmäge haklydyr.

3.4. Şu Şertnamada göz önünde tutulmadyk ýagdaýlarda emläk jogapkärçiligi Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda kesgitlenýär.

4. JEDELLERI ÇÖZMEKLIK

4. Şu Şertnama boýunça ýüze çykan ähli jedeller ýa-da gapma-garşylyklar gepleşikler arkaly çözülmäge degişli bolup, özara ylalaşyk gazanylmadyk ýagdaýynda, jedeller ýa-da gapma-garşylyklar Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda Türkmenistanyň kazyýetlerinde çözüler.

5. JEMLEÝJI DÜZGÜNLER

5.1. Şu şertnama we ondan gelip çykýan şertler, düzgünler Karz şertnamasynyň aýrylmaz bölegi bolup durýar.

5.2. Şu Şertnama döwlet notariusy tarapyndan tassyklanany hem-de Adalat ministrliginiň ýanyndaky Gozgalmaýan emläge bolan hukuklaryň we onuň bilen bagly geleşikleriň döwlet tarapyndan bellige alynmagy baradaky gullukda bellige alnandan soň güýje girýär hem-de “Taraplaryň” şu Şertnama boýunça öz borçlaryny doly ýerine ýetiren wagtyna çenli hereket edýär.

5.3. Şu Şertnama ähli üýtgetmeler we goşmaçalar diňe ýazmaça görnüşde resmileşdirilip hem-de “Taraplar” tarapyndan gol çekilen ýagdaýynda we Şertnamanyň 5.2. bölümünde bellenilen döwlet edaralarynda tassyklanany hem-de bellige alnandan soň hukuk güýjüne eýe bolýar.

5.4. Şu Şertnama döwlet dillinde 6 (alty) sany asyl nusgada düzüldi, olaryň ählisi birmeňzeş hukuk güýjüne eýedirler we “Taraplaryň” her birisi üçin bir nusgadan, Aşgabat şäheriniň döwlet notarial edarasy üçin – biri, Aşgabat şäheriniň tükeleýiş edarasy üçin biri hem-de Adalat ministrliginiň ýanyndaky Gozgalmaýan emläge bolan hukuklaryň we onuň bilen bagly geleşikleriň döwlet tarapyndan bellige alynmagy baradaky gulluk üçin niýetlenendir.

6. TARAPLARYŇ SALGYLARY WE BANK MAGLUMATLARY

“Kreditor”

“Bergidar”

“Ilkibaşky bergidar”

Goly _____

Goly _____

Goly _____

20 ____ ýylyň _____ «_____» _____ . Men _____
 _____ döwlet notarial edarasynyň _____ döwlet notariu
 sy _____ şu
 şertnamany tassykladym. Taraplar şertnama meniň gatnaşmagymda gol çekdiler. Taraplaryň şahsyýeti
 anyklanyldy, olaryň kämillik ukyby şeýle hem _____
 _____ hukuk ukyplylygy we onuň wekiliniň ygtyýarlyklary barlanyldy.

Sanawda № _____ belgi bilen bellige alyndy.

Döwlet pajy _____ alyndy.

Tugraly möhür Döwlet notariusy _____
 (goly)